

N

2

თქვეთობიანი

თამაში „შეჯიბრების“ წესი.

მოთამაშეთა რიცხვი განუსაზღვრელია. ყოველი მოთამაშე აიღებს თავისთვის ერთ-ერთ რომელსავე კონუსს. თამაშს იწყებენ არჩევანით. ის, ვისაც წილი ხვდება, პირველი დაატრიალებს ბზრიალს.

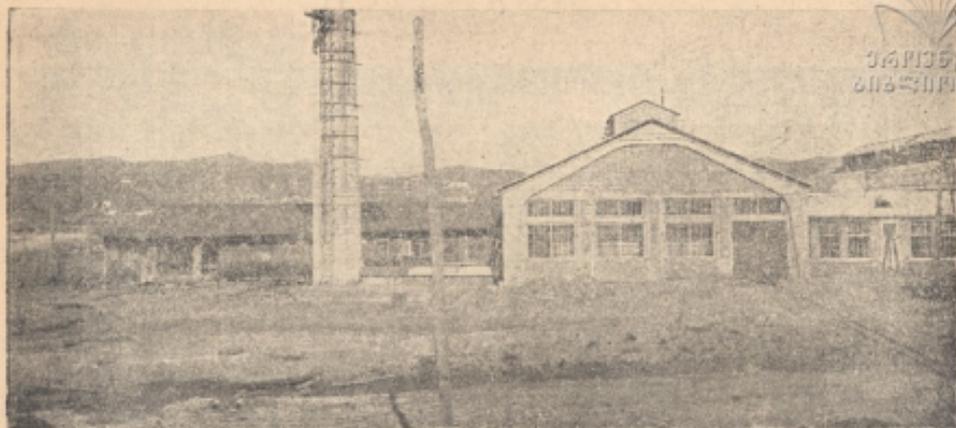
როცა ბზრიალა დაეცემა შავს ან თეთრ გვერდზე, ბზრიალის დამტრიალებელს შეუძლია გადაინაცვლოს თავისი კონუსით კობის ერთი საფეხურიდან მეორეზე ზევით—ეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ის გვერდი, რომელზედაც ბზრიალა დაეცა, უჩვენებს შემდგომი ზედა საფეხურის ფერს. თუ ბზრიალა უჩვენებს იმ ფერს, რომელზედაც მოთამაშის კონუსი დგას საფეხურზე, მას ამ კონუსის გადაინაცვლება აღარ შეუძლია და კარგავს თამაშის რიგს ამ ხელში. თუ ბზრიალა სამჯერ უჩვენებს იმ ფერს, რომელზედაც კონუსი უკვე დგას, მოთამაშემ ერთი საფეხურით დაბლა უნდა დასწიოს თავისი კონუსი.

მოგებულად ითვლება ის, ვინც უფრო ადრე ადის ციფრა 4-ით აღნიშნულ წრემდე.

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

1. შავისი—გრავეურა დავით ქუთათელაძის 1
2. ბრძოლისა და გამარჯვების ათი წელი,—ლ—ი 2
3. ათი წლის მანძილზე,—ლექსი გიორგი თურმანაშელის 6
4. შნ თებერვალი,—მოწ. ქ. ქობალიასი 7
5. თებერვლის ზეიმი,—ლექსი გ. შალვაშვილის 8
6. პატარა პარტიზანი,—აკ. გოციირიძის 9
7. წითელი მხედრები,—ლექსი გ. შატბერაშვილის 13
8. დავალება,—ზინდესი 14
9. დირიჟაბლი ავაშენოთ,—ლექსი შიო მღვიმელის 16
10. რევოლუციის შეიარაღებული ძალების ბელადი,—კ. მ-სი 18
11. შარი აიშმანი 20
12. ზეიმი სოფლად,—ა. კაშმაძე 20
13. ყარაული,—ნ-სი 21
14. ჩვენი აღმშენებლობა,—სურ. ტიმოფეევის 24
15. პირველი თოვლი,—პანტელეიმონ ჩხიკვაძის 26
16. შნ თებერვალს,—ლექსი მოწ. შ. ბაკიძის 29
17. ცელქი ლექსო,—ლადო გეგეჭკორის 29
18. გახართობი გარეკანზე

ქუთაისის აბრეშუმის

ბრძოლა და შაშაი

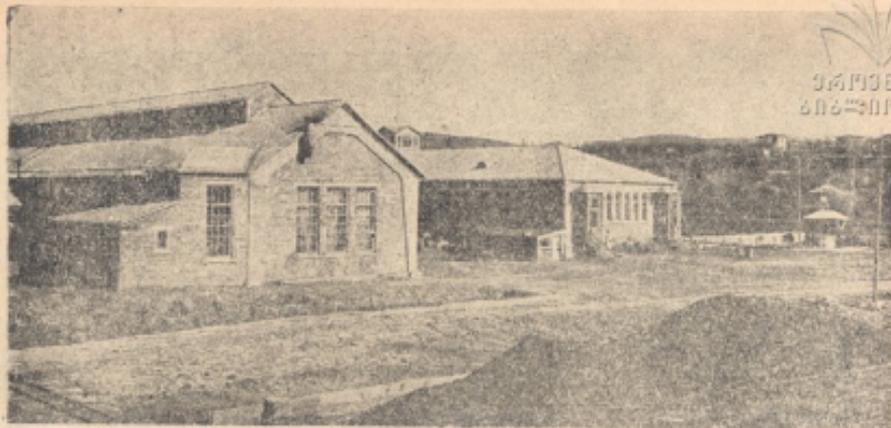
საბჭოთა საქართველოს თავისი აწესებობის ათი წელი შეუსრულდა. ათი წლის წინად საქართველოს მუშებმა და მშრომელმა კლასებმა, კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით და წითელი პარტიის მშური დანაშაულებით, დაამხეს მენშევიკების მთავრობა და შექმნეს საბჭოთა ხელისუფლება.

შიშხილი, სიღარბე, მოძვე ერთა შორის შუღლი და ძტრობა, კონომიური და კულტურული დაქციუება,—აი რა ასახიანთებდა მენშევიკების ბატონობას საქართველოში.

მენშევიკებმა უღალატეს მუშათა კლასს და მშრომელი კლასობის ინტერესებს. მათ სრულიად დაივიწყეს მუშების მებრძოლი ამოცანები და ამ ნიადგსე ისინი გასდეს ერთგული ლაქიები როგორც შინაური, ისე საერთაშორისო ბურჟუაზიის.

მუშათა კლასი და მშრომელი კლასობა რამდენიმე ათეული წელი იბრძოდა ფაბრიკა-ქარსებისა და მიწებისათვის, მაგრამ მენშევიკებმა მშრომელ ხალხს ოდნავადაც არ შეუმსუბუქეს კონომიური და პოლიტიკური გაჭირვება; პირიქით, უფრო გააუარესეს მათი ცხოვრების პირობები.

ფაბრიკა-ქარსები ისევ კაპიტალისტების ხელში დარჩა, ხოლო მიწები—თავად-ასწავრების განკარგულებაში. ამ პირობებმა ხელი

სახევეი ქარქანა

Xვების ათი წელი

მეუწეო მუშების და გლეხების ეკონომიურ გაჭირვებას. თუ ამ ფაქტს მიუვებტვით ეროვნულ შუღლს, მტრობას და ამ ნიადაგზე მთელ რიგ ბრძოლებს, რომელსაც მენშევიკები აწარმოებდნენ მოძვე ერებს (სომხები, თათრები, ოსები და სხვა) შორის, მაშინ ნათელი გახდება მენშევიკური ბატონობის როგორც ეკონომიური, ისე ზოლიტიკური მინახარსი.

ასეთი ტანჯვა ველარ ზიტანა საქართველოს მშრომელთა ხალხსა და 1921 წლის 25 თებერვალს დაამსო მენშევიკების მთავრობა, რომლის მაცერ შექმნა მუშების და გლეხების სელისუფლება.

საბჭოთა საქართველომ თავისი არსებობის ზირველ დღეებშივე მთავარი ყურადღება მიაქცია მუშების და მშრომელი გლეხების როგორც ეკონომიური, ისე ზოლიტიკური ზირობების გაუმჯობესებას. ფაბრიკა-ქარხნები ჩამოერთვა კანტიტალისტებს, სოლო მიწები თავად-ახნაურებს და კამოცხადდა მშრომელთა სასელმწიფოს საკუთრებად.

ამავე დროს, საქართველოს მშრომელთა ხალხსა მოხლო მოძვე ერებთან შუღლი და მტრობა. ამიერიდან სომხებს, თათრებს და ქართველებს შორის დამუარდა მშური ურთიერთობა. საქართველომ სომხეთთან და ასერბეიჯანთან ერთად შექმნა ამიერკავკასიის ფედერ

პურის საცობის კარხანა ტფილისში

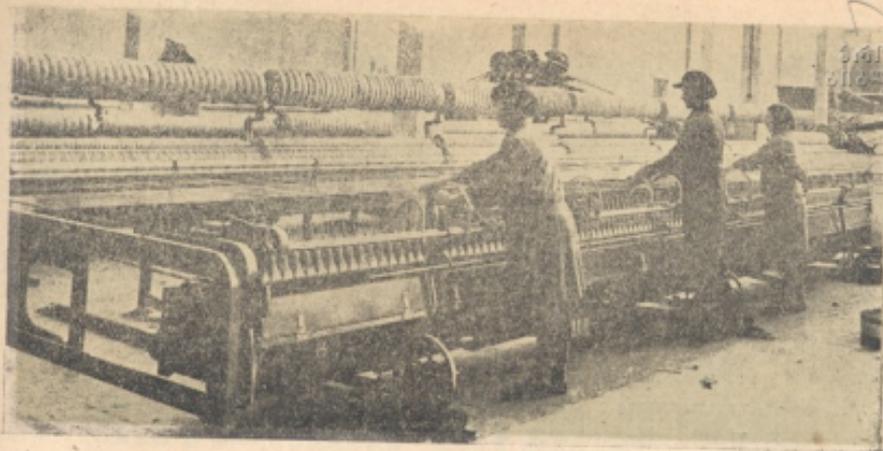
რატოული სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკა, რომლის ეკონომიურ-პოლიტიკური სიმტკიცისათვის დაუღალავად იბრძვიან დღეს საქართველოს, სომხეთის და აზერბაიჯანის მშრომელები.

გასაბჭოების ზირველ წლებშივე დაჩქარებით დაიწყო საქართველოს ეკონომიური და კულტურული აღორძინება. თუ მენშევიკების ბატონობის დროს სახალხო მეურნეობა განარტყნებული იყო, გასაბჭოების შემდეგ მდგომარეობა საგრძნობლად შეიცვალა. ეს შეიძლება დავამტკიცოთ შემდეგი ციფრებით: მაგ., 1913 წელს მოხარულ იყო 970 900 ტონა მარგანეცი, 1920 წელს—197 800 ტონა, ხოლო 1929-30 წელს—1 623 000 ტონა.

ამ ციფრებიდან ცხადია, რომ მენშევიკებმა სახალხო მეურნეობა ხერხის კისხე დააქუნეს, რამაც გადამწყვეტი გავლენა მოახდინა მუშების ეკონომიური ზირობების გაუარესებაზე.

საბჭოთა საქართველო აცხადებდა არა მარტო ეკონომიურად, არამედ კულტურულადაც. ჩვენი დიდი მასწავლებელი და იტალიელი ვლადიმერ ლენინი მუდამ განსწავლიდა, რომ საჭიროა გადამწყვეტი ბრძოლა კულტურული რევოლუციის მოახდენად, კულტურული რევოლუცია კი იმას ნიშნავს, რომ ჩვენ რაც შეიძლება მეტი გავხსნათ სკოლები, თეატრები, კლუბები, საბავშვო სასწავლებლები, ბაგები და სხვა.

მასწავლებელი ლენინი ამბობდა: უსწავდე ელი კაცი, წერ-

მუღის ქარხანა ტფილისში

კითხვის უცოდინარი ადამიანი ვერ ცნობდა სოციალისტისათვის. ამიტომ მოითხოვდა ლენინი, რომ წერა-კითხვის უცოდინარი მეშვენი და გლეხებისათვის შეგვეწყობინა ახსანი. ლენინის ანდერძს ჩვენ ვანსორციელებთ: ათასობით იხსნება წ. კ. უცოდინარობის საღიკვიდციო სკოლები, სადაც სწავლობენ მეშვენი და მშრომელი გლეხები. ქალაქად და სოფლად შენდება თეატრები, სკოლები, საბავშვო სასწავლებლები, ბაღები და ბავშვები. დღეს სწავლა-განათლებას დაეწევა მშრომელი ხალხი, რადგან ის მისთვის სელმისაწვდომი გახდა.

ჩვენი მომავალი თაობა — ზიონერები და ოქტომბრელები — საბჭოთა საქართველოს არსებობის ათი წლის თავს ხედავს იდეურად ან ორგანიზაციულად დარწმუნული. ისიც, კომპაგშირის სელმდევანელობით. აქტურად არის ჩამოყალიბებული ქვეყნის მშენებლობის საქმეში.

გაუმარჯოს ჩვენს შემდგომს მუშაობას სოციალისტური მშენებლობის ფრონტზე!

გაუმარჯოს სპ. კომუნისტურ ზარტიას — სოცმშენებლობის ორგანიზაციონს და სელმდევანელს!

გაუმარჯოს მუშათა კლასის დირსეულ ბელადს, მასწავლებელ ლენინის დირსეულ მოწაფეს — ამს. სტალინს!

თელავის აბრეშუმის სახევი • ქარხანა

ათი წლის მანძილზე

განვლო ათ წელმა, რაც საქართველომ
გადაიუზრა ბურჟუაზი ბნელი,
წითელ მშის სსივსე გამოიტანა
საუკუნობით ტანჯული წელი.
განთავისუფლდა მონურ უღლისგან,
ბრძოლით განდევნა მუქთასორები,
და იმ დღიდანვე ძველ ნანგრევებზე
ვიწყეთ შენება ახალ ცხოვრების.
და საქართველო ათ წლის მანძილზე
სოციალისტურ ქვეყანად იქცა,
საღსის მტანჯველებს და მუქთასორებს
თავზე დაატედა მშრომელთა რისხვა.
ასლა კულაკი ვეღარ თარეშობს,
კლესების სისხლით გაუძმღარი,
ბნელ სამარეში კადისურის იმას
მშრომელთა მკლავი მტეიცე, მკვარი.
სოფლად აუყავდა და კაიხარდა
კოლექტიური მეურნეობა,
უკვე ისობა დაკურითი წესით
ძველი რწმენა და ძველი სნეობა.
მის ადგილს იჭერს ახალი საქმე,
მშრომელთა მკლავებით გამოჭედილი,

კრძობა მედვარი თავისუფლების,
 ბრძოლის ქარცეცხლში გამობრძმედილი.
 აღმშენებლობა უოველ კუთხეში,
 უოველ ნაბიჯზე გუგუნე ქარხნის,
 უველგან მშრომელთა ერთუნიანში
 და ღამკურელობით გამოლოდა საქმის!
 მოყნეთ სიბნელე, უსწავლელობა,
 უველგან შეიჭრა სწავლის ღამწარი,
 და მატყუარებს მშრომელი ხალხის
 უვეუ ჩავეციო გულში ღამწარი.
 დღეს საქართველო წინ მიისწრაფის,
 სოციალისმის რელსებზე მედვარი,
 და შეელ ნამთებთან კიდევ უნდება
 განუწვეუტელი ბრძოლა მედვარი.

გიორგი თურმანაული

25 თებერვალი

25 თებერვალი დიადი დღეა საბჭოთა
 საქართველოში მცხოვრები მუშების, კლე-
 ხების და უველა მშრომელისთვის. ამ დღი-
 დან მოინაზო ამიერკავკასიის რესპუბლი-
 კების ერთმანეთზე თავდასსმა და დამეარ-
 და რესპუბლიკებს შორის მშური დამოკიდებულება. 1921 წლამდე საქართველოში
 მენშევიკები ბატონობდენ. მათი საქმიანობა ნაციონალურ ომიანობაში გამოინა-
 ტებოდა და თითქმის უოველდღე ისმოდა საფრთხის სავეერი.

დღეს კი საბჭოთა საქართველოს რესპუბლიკაში დიდი აღმშენებლობაა: ამენ-
 და საჭესი, შენდება და მალე ამენდება რიონჭესი, ამენებულია აბჭესი და სსვა
 ელექტროსადგურები. ამენებულია მუდის დიდი ქარხნები ქუთაისსა და ტფილის-
 ში. სულ მოკლე ხანში საბჭოთა საქართველოში დარბი და საშუალო კლესები
 სრული ასი პროცენტით იქნებიან ჩამბული კოლექტიურ მუშაობაში.

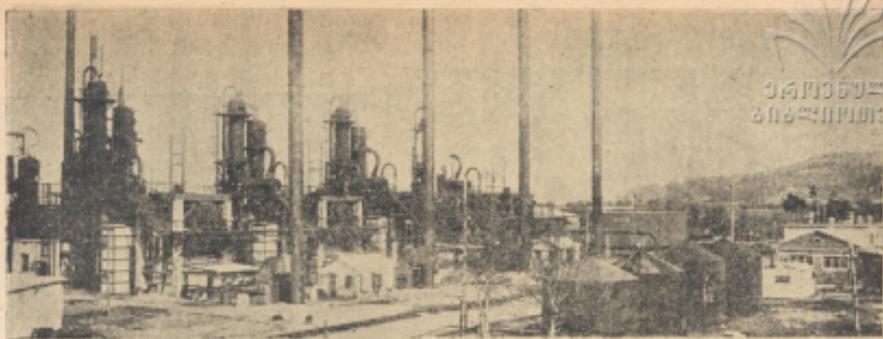
კაუმარჯოს კასაბჭოების ათი წლის თავს!

გორის კონსერვის ქარხანა.
 კოლოფების საკეთებელი განყოფილება.

მოწაფე ქ. კობალია

Handwritten notes:
 მწიბ
 25 თებერვალი

საქართველოს
საბჭოთაო
საზღვარგარეთო
კავშირების
სამსახური

ბათუმის ნავთსადენი ქარხანა

თავისუფალი გზით

სინარულთ ქუჩებსა ვრთავთ,
სასუიძოდ რიგში ვდგებით,
დღეს მებათე თებერვლის თაჲს
მძენებლობის ტუქმით ვსუდებით.

დღეს, ბაჲჲებო, რომ სუქობით
და ნორს მკურდში გული გიცემსთ,
თქვენ არ იცით, წითელ რაწმებს
ფრონტი როგორ ჰქონდათ მტკიცედ.

ის მუშები, დღეს რომ დასუებს
დასდგო მიან დაჲჲურელ წესით,
ათი წლის წინ ბარიკადსე
იდგენ მტკიცედ თოფით სელში.

ბტარებდენ ბრძოლის ფიქრებს,
მტრის ჰირდაზირ იდგენ მუდგრად,
ცა სცხრილბაჲდა თოყლის ფიფქებს
და ქუჩები სსანდენ თეთრად.

ასე დიდხანს ბრძოლითა და
განუწუჲიტელ სისხლის ღუბრით
ცა გაიხსნა დიღით თეთრად
ოცდასუთი თებერვლით

სინარულთ ქუჩებსა ვრთავთ,
სასუიძოდ მწკრივში ვდგებით
დღეს მებათე თებერვლას თაჲს
მძენებლობის ტუქმით ვსუდებით.

— როგორ, გოგონა? მამასთან კინდა?! იმას შენ კი არა, დიდიც ვერ მიაგნებს. იცი სად არის? ძალიან შორს... მთებში...

— რას მატუუებ, ბიძია, თუ მხელია, მამა როგორღა ავიდა?

— უცნაური ბავში ხარ, უცნაური...

— სომ წამიუვან, ბიძია? წამიუვან? წამიუვანე!

— არა, ხეძო კარგო, იქ თოფს ისვრიან. იცი, როგორ? ბუჭ... და მოკვდება კაცი.

— მოკვდება?

— ჰო.

ბიძია სტეფანემ უარი უთხრა წაუვანასე. აბა, როგორ შეიძლება მისი წასვლა, როდესაც საშინელი უინვა იყო.

— შენ არა გციფა? ფეხებს სომ გავციუნავს?!

— არა, ხეძო კარგო, მე არ შემიციფდება, წითელი ჰარტიხანი ვარ...

სტეფანემ ხამოსვა ბავში და დიდილით გაბუილა თვალი.

— შეგციფდება...

მერე დედან მიუბრუნდა:

— დაუძახე, ქალო, ძვე შენ შეილს, რომ აღარ მუშუება...

ბიძიამ უცნებ გაიხურა კარი. ზატარა გოგონამ სლუკუნნი დაიწყო.

— წამიუვანე, ბიძია, მეც წამიუვანე...

*
* *

— ზოია! — დაიძახა დედამ და წამოიწია.

— ზოია! კძინავს, შვილო? გაიღვიძე, გაიღვიძე, გენაცვალავს დედა... საკვირველია, რატომ ხმას არ იღებს ზატარა? აკი აქამდე უკვლავსე ადრე ის იღვიძებდა?

იქნებ საბანძია მაგრად განწყული? ჩუ! სძინავს... არა, კბ ცი-
ცუნია ნაცარში ჩაუურსული!

სიღონიამ ისევ წამოიძახა:

— ზოია, შეილო, გაიღვიძე...

ხმა კიდევ არავინ გასცა. მეტი ვეღარ მოითმინა და ლოკინი-
დან გადმოვიდა, მივიდა იქ, სადაც ეძინა ზოიას, მაგრამ, როდუ-
ღუნაც საბანი გადმოშალა, ბავში არ დახვდა. მან ერთი საცოდავად
დაიუვირა, მერე აივანსე გაჯარდა და ძლივს დაიძახა:

— ზოია, სადა ხარ, გოგო?!

*
**

ზოიამ არ იცოდა საათ მიდიოდა ეს ხეობა. სოფელს კი უკვე
რამდენიმე კილომეტრით დაშორდა. აღარ ჩანს ადამიანი, აღარც
ძაღვების უეფა ისმის. მიდის თოვლში ჰატარა, მიდის წინ, და
არ იცის საით, რომელი მთისკენ მიემართება ეს ვიწრო ხეობა,
მსოლოდ ხანკამოშვებით გასწვრივს და დაუკდებს უურს, თუ საი-
დან მოისმის თოფის სროლა.

მიდის და საუვარელი ძუკა მიჰუეობა!

ძუკამ უცებ ასტყნა ვეფა, როცა ვიღაცამ დაიუვირა და მათთან
თოფმოღერებული აიძარბა.

— სად მიდისხარ, გოგონა?!

— მამასთან!— უნასუხა მან და შეერთა ამ კაცის ხმასე.

— რა ჰქვია მამაშენს?

— ივანე.

— სად არის?

— შთაშია წასული!

— შეძის საჭრელად, თუ რასე?

— შწუ!— თაჟის გაქნევით უთხრა ბავშმა და ძუკას თითებო
ზურგსე გადაუოლა.

— მამ?— ჰკითხა კვლავ კვარდიელმა.

— მამასკმს ღენინი უეგარს...

— სომ შეგცდიდება, ჰატარა, ან ძველი შეგჭამს! — უთხრა მან
უცნობმა.

- ბუკა მიშველის!
- ეკ ველარ გიშველის!
- მიშველის.
- რომ შეგცივდება, მაშინ რაღას იზამ?
- არა, არ შემიც ვდება! ბიძიამ მითხრა,
- არ შეგცივდება, თუ ის იქნებოა...
- ვინა?
- წითელი ზარტისანიო.

რამდენიმე კაცს შორის მისი მამაც მო-
იყვანეს დაჭერილი, რომელსაც მარცხენა მხარი
ჭქონდა ხატუვიანი. მხოლოდ ერთი აკოცინებს და შერე ჩამოაშორებს!
მაშინ მას უნდოდა მაშინთვის შეესვია სისხლიანი მხარი, მაგრამ
კვარდიელებმა არ დაანებეს! ის მუორე ოთახში შეაგდეს. ზატარამ
სკაძები ერთმანეთზე შედგა და გადაიხედა კედელს იქით. როცა თვა-
ლი მოჭკრან ჩაკეტულ მამას, რომლის თვალები ამღვრეულად იუ-
რებოდა. ამხანაგისაკენ, მაშინ მოინდომა დაემსხა მისთვის, მაგრამ
უცნებ სელი სტაცეს წულში და უკან კადმოაკდეს. მან ტირილი
დაიწყო.

დაღამდა. მიუშიდა ვუვლაფერი, გარეთ კი ქოხთან კვლავ სა-
ცოდავად უბოდა ბუკა, არ შორდებოდა საუვარულ ზოიას, კვარ-
დიელები კი ახლოსაც არ იკარებდენ, რამდენიმეჯერ მოკვლაც დაუ-
ჭირეს, მაგრამ გაიქცა, არ უნდოდა სიკვდილი ბუკას. დღისით ვერ

ბუდა და მოსკოდას, დამე კი უფუთ, კმუილით მოვიდოდა სეობიდან,
თათქას კმხდა სოიას.

სოიას გვარდიელები გარეო არ უმკობდენ.

ზაქარა ზარტიხანმა სოიამ ასეა აღარ იცოდა როგორ მო-
ქცეულიყო, საით გაქცეოდა მთ. კარისკენ რომ წაჰიდა, უძლვე
თოფს მოუდერდა გვარდიელი, არა და მეტი კმა არ იყო. იქით
კი მამა ბორკავდა მოუსვენრად. დიღას უნდა დახვრიტონ უფლანი,
წელს უფროსებმა დაეცინეს, რცა ეკონათ, რომ ემინა. დიღას
დახურეტენ; მერე? აღარ ეოლებს საუფარელი მამა!

სოიამ მუცუხელი ბილა. იტკაში ხაზგო, მორე კი კედელთან
დაურილ საწოლის ქვეშ შეიროდა. ცოტახანი იყო ასე, მერე კი
უნებ კაიტენა კვამლით ქოსი და სახლი აღში გაქსია. კაცებმა
უვირილი ასტეხეს შიგნით. გვარდიელები დაფრთხენ.

სოიამ ფანჯარა გაძმტარი და ურამღას გადავარდა, უძლ-
ვე წამოხტა და დაიწყო უვირილი:

— ბუკა. . ბუკა...

ძალდი მოვარდა, დაუწყო
ლოკა. სოიამ სინარულით
მოხეია ხელი საუვარელ ბუკას
და დაუწყო ლაპარაკი:

— ხად იუბეი, ბუკა? არ
ბუკცვიდა?

სისხამი დილა იყო, როცა
სოფელში შემოვიდა წითელი
რაზმი. სოია შესობლებთან
ერთად მოდიოდა და უკან კი
ბუკა მოჰყუბოდა. წითელი ჰარ-
ტიანები გამარჯულებს ულო-
ცაუდენ მთებში გაბნეულ სოფ-
ლებს და მსინარული უცივით
აღვიძებდენ მოსახლეობას.

აკაკი გოცირიძე.

წითელი მხურჩები

მოუდივართ სმაურით,
თვალებს უხარია,—
კვირული ლაშქრულის
სმები მქუხარია.
წითელი მხედრები
აწუობილ ნაბიჯით
მოუდივართ!
კულეებში მოღსენა ხადკება:
ხვენ მხად ჯართ,
თუ მტერი მოადგა საბჭოეთს
და თუ მტარულებთან
ოძი განადიდება...
ხვენ ოძი არ გვიუვარს,
ხვენ ოძი არა გვსურს,

მაგრამ თუ მოვიდა
მტრული მუხსნილი,—
ხვენ კულეებს აუაუხებთ
და რისხვას მოვიტანთ,
გამოვალთ ბრძოლებში
აღვისილ მსხვილით!
წითელი მხედრები
მოუდივართ უხილით,
აქ უვლან იცინის,
ვევლას უხარია,
აქ უვლანს თვალები
ცოცხლივით უდიძის,
და ხვენი მხედრულის
სმები მქუხარია!..

გ. შატბერაშვილი.

დავალება

სტალინის სახელობის ქარხნის მუშები ყველანი მოვიდნენ საბჭოთა არჩევნებზე

კრების დარბაზი მორთული იყო პლაკატებით და ლოზუნგებით. დარბაზში ცხელოდა. წინ სცენაზე წითელი საფარი ჰქონდა გადაფარებული მაგიდას და იქ ისხდნენ პრეზიდიუმის წევრები.

მაგიდასთან იდგა მოსული, მხარბეჭიანი ახალგაზრდა და მხურვალე სიტყვებით მამოთავდა კრებას. ხანგამოშვებით ერთსულოვანი ტაში აწყვეტინებდა სიტყვას.

მაგრამ უცებ რაღაც მოხდა. დამჯდარმა ხალხმა ყურები სკეპიტა.

საღლაც ახლოს გაისმა ბავშვის ხმა. ზოგმა პირი მიიბრუნა კარისკენ. ფანჯარაზე ძვლომნი ქუჩაში იცქირებოდნენ

დაუის ხმა შეწყდა. დარბაზის კარი გაიღოდა და დარბაზში მწყრივად შემოვიდნენ ბავშვები. ბავშვებს ყველას წითელი დროშები ეჭირათ. სტალინის სახელობის ქარხანასთან არსებული საბავშვო ბაღის ბავშვები იყვნენ.

ორ ბავშვს ჯოხებზე გაქიმული პლაკატი მოჰქონდა:

„ამხანაგებო! თქვენს განწესში არ დაგვივიწყეთ ჩვენ, ბავშვები!“

საბავშვო ბაღის ბავშვების შემდეგ შემოვიდნენ ოქტომბრელები

მკერდზე ყველას უტლავდა წითელი ვარსკვლავები. იმათ პლაკატებზე მკაფიოდ იყო გამოსახული ლოზუნგები; ერთ პლაკატზე ეწერა:

„მამებო, აირჩიეთ საბჭოში ყველაზე უფრო ღირსეულნი!“

მეორეზე:

„ყველა ჩაეწერეთ დამკვრელ ბრიგადებში! ყველა დამკვრელი უნდა შევიდეს კომუნისტურ პარტიაში (ბ)!“

ოქტომბრელებს პიონერები მოჰყვებოდნენ დარბაზში ტაშის გრიალი ატყდა

— გზა ჩვენ შემცვლელთ! — გაისმა ხმა დარბაზში.

ამხანაგებო! — სთქვა კრების თავმჯდომარემ — პიონერები, ოქტომბრელები და ჩვენი საბავშვო ბაღი მოვიდნენ ჩვენს კრებაზე და გვთხოვენ მოვეუსმინოთ და მივიღოთ ჩვენი ქარხნის ბავშვების დავალება.

— მოვეუსმინოთ!.. ყოჩაღ, ბავშვებო!.. წაიკითხე დავალება!..

მიეცით სიტყვა პიონერებს! —
გაისმა ყოველის მხრიდან.

— ამხანაგებო! დაიწყო პიონერმა დღეს თქვენ მისცემთ დავალებას თქვენ დელეგატს, რომელსაც ვაგზავნით ქალაქის საბჭოში ამ დავალებაში ბავშვების სახელით გთხოვთ ჩაურთოთ შემდეგი პუნქტები: მოაწყონ ახალი სკოლები, მოაწყონ ბავშვებისათვის თეატრი, დაადგინონ, რომ კინოებში იმართებოდეს დღის სენსები.

პიონერი კიდევ კარგახანს კითხულ ობდა, რის მოწყობაც იყო საჭირო ბავშვებისათვის და შემდეგ კი დაწერილი დავალება გადასცა თავმჯდომარეს.

პიონერის შემდეგ გამოვიდა ოქტომბრელი და წკრიალა ხმით წარმოსთქვა:

ბიძიებო და ბიცოლებო! ჩვენ, ოქტომბრელები, ძალიან გთხოვთ, რომ ახალმა დელეგატმა არ დაგვივიწყოს, გააკეთოს ყველაფერი ის, რაც პიონერმა სთქვა. ამას გარდა ჩვენ გთხოვთ კიდევ, რომ კარგად შეაკეთონ ჩვენი სკოლა და გავგიკეთონ ახალი მერხები.

— ვატო! სახელოსნოზე უთხარი! — გაისმა ბავშვების ძახილი.

— ჰო, სახელოსნო დამავიწყდა. უსათუოდ გავგიკეთონ სკოლასთან სახელოსნო.

ოქტომბრელის შემდეგ სცენაზე აიყვანეს პატარო გენო, საბავშვო ბაღის მოწაფე.

— მაგიდაზე შესვით!.. მაგიდაზე! არ ჩანს ორატორი! დაიძახეს იქით-აქედან დარბაზში.

შეშინებული გენო მაგიდაზე დააყენეს.

დარცხვენით გადახედა გენომ კრებას, მაგრამ როდესაც გაიგონა ხმა: „ჰაი, ყოჩაღ, ბიჭიკო!“ — გათამამდა, გაშალა ქალღი და მარცვალ-მარცვალ დაიწყო კითხვა:

ჩვენ, საბავშვო ბაღის „ოქტომბრელის“ ბავშვები, ძალიან გთხოვთ გაგვიხსნათ კიდევ ახალი საბავშვო ბაღები. მოგვეცით პატარა სკამები, გვიყიდეთ სხვადასხვა სათამაშოები. არ დაგავიწყდესთ ზღვის ბრძოლა და ბუდიონის ცხენო-სანი რაზმი.

დარბაზში გაისმა ხმამალალი სიცილი და ტაშისცემა.

პიონერები, ოქტომბრელები და საბავშვო ბაღის ბავშვები დარჩენ დარბაზში, სანამ ახალ დელეგატებს არჩევდნ და შემდეგ ახლად არჩეული დელეგატების მეთაურობით გასწიეს ქალაქის საბჭოსაკენ.

ზინდუ

ფინიჯანები

ა ვ ა მ ვ ნ მ მ

ქნის ფიქსი ქანანი,
 ამ იყოვე სენი სხლად
 და, ვაგვილი, ვაგვილი
 სიამოლი განაგებდა.
 რაგვილი ავინგვლით
 სენივე კამაგვლით,
 მისწვილი სენივე და ზი
 გზანია და ვინგვლით.

თუ ვა სენი ამგვინ,
 რად კახევი სენივეს მგვლი
 მსოლიან და იანლიან
 პოქნის მკევილი ამდევ სენი.
 სენს მკინდელი კამაგვლით
 სენი, იველი რხეა, ექნა
 ქნაი ვანის სენი, ვაგვი,
 მისე კამევი ვეღვილი.

და ამ გზანის ამგვინ
 ვაგვილით, იქნაილით.
 თუ ვა, რამ ვად სენივე
 ამ ვეანსე, ამ ვაგვილით.
 ვაგვილით ვინილი, სენილი
 სენი, სენილი, მენი, კამი,
 ქნაილი, იქ მის ვინილით
 ამგვინ და ამ სენი.

ქნის ვანსე და ვინილით
 სენილი ამ ვაგვილით
 და, რაგვილი ვაგვილით,
 თუ ვადი ვაგვილით.
 ვაგვილით ვინილით
 ეს ვინილი, სენი სენილი
 ამ ვინილით ვეღვი, სენი
 და რამ ვაგვილით—სენი ვინილი.

პირველი მხარე ვაგვი
 კამევილით მამევილით,
 ამგვინ და სენილით
 მისევილი იგი ვინ სენილი.

თუ სენილი

რევოლუციონის მანიჰალაქი ძალების ბელადი

თარგმანი
მ. ბ. ბ. ბ. ბ.

მ თებერვალს 50 წელიწადი შეუსრულდა პროლეტარული რევოლუციის შეიარაღებული ძალების ბელადს, საბჭოთა კავშირის სამხედრო - საზღვაო საქმეთა სახალხო კომისარს და კავშირის სამხედრო - რევოლუციონური საბჭოს თავმჯდომარეს კლიმენტი ეფრემის ძეს ვოროშილოვს.

ამხ. ვოროშილოვი დაიბადა 1881 წლის 5 თებერვალს ყოფილ ეკატერინოსლავის გუბერნიის სოფელ ვერხნეევში. მამამისი - რკინის გზის დარაჯი — თავისი „თავისუფალი აზროვნებისათვის“ ხშირად იყო უმუშევრად, ხოლო დედა „დიდკაცებთან“ დღეურად მუშაობდა.

მომავალი სახალხო კომისარი ბავშობიდანვე გაქირვებას განიცდიდა. მუშაობა მან დაიწყო 6-7 წლიდან, ჯერ ალმადანის შემკრეფად მალაროვში, შემდეგ მოჯამაგირეობდა და „ბიქად“ მუშაობდა სამადნოებსა და სახელოსნოებში, ხოლო 1896 წლიდან კი მას ვხედავთ მუშად სხვადასხვა ქარხნებში, სადაც აქტიურ მონაწილეობას ღებულობს მუშათა გაფიცებებში. დაუღალავი რევოლუციონური მუშაობისათვის იგი განიცდის სასტიკ დევნას როგორც ადმინისტრაციის, ისე პოლიციის მხრივ. იგი არაერთხელ ყოფილა დაპატიმრებული და გადასახლებული. 1903 წელს ამხ. ვოროშილოვი შედის რ. ს. დ. მუშათა პარტიაში, ხოლო 1904 წელს იგი ხდება რ. ს. დ. მ. პარტიის ც. კ-ის წევრი და მაშინვე ბოლშევიკების ფრაქციას ემხრობა.

1906 წლის დასაწყისს აწხ. ვოროშილოვი გაგზავნილ იქნა პარტიის სტოკჰოლმის ყრილობაზე, სადაც შეხვდა ლენინს და მრავალ სხვა ცნობილ ბოლშევიკს.

თებერვლის რევოლუციის პირველი დღეებიდანვე კ. ე. შედის პეტროგრადის მუშათა დემუტატების საბჭოში და ამავე დროს იქვე მუშაობს, როგორც ბოლშევიკების ფრაქციის ბიუროს წევრი.

ოქტომბრის წინა პერიოდში ამხ. ვოროშილოვი დაუცხრომლად მუშაობდა მუშების შეიარაღებისა და წითელი გვარდიის რაზმების შექმნაზე 1918 წლის მარტში ამხ. ვოროშილოვი მის მიერვე შექმნილი პარტიზანული კომუნისტური რაზმის სათავეში იბრძოდა გერმანიის საოკუპაციო ჯარის წინააღმდეგ.

აპრილში გერმანელების წინააღმდეგ მოქმედი პარტიზანული რაზმებისაგან შედგენილი იქნა უკრაინის მე-5 არმია, რომლის სარდლადაც აირჩიეს ამხ. ვოროშილოვი 1918 წლის ნოემბრიდან სამოქალაქო ომის დამთავრებამდე იგი ასრულებს სარდლის მოვალეობას სხვადასხვა არმიაში

1921 წელს, სამოქალაქო ომის დამთავრების შემდეგ, ამხ. ვოროშილოვი ჩრდილოეთ კავკასიის სამხედრო ოლქის ჯარის სარდალია. იმავე წელს, პარტიის მე-10 ყრილობაზე, მას ირჩევენ საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის წევრად და ამის შემდეგ ცენტრალურ კომიტეტში ყველა შემდგომი ყრილობა ირჩევის.

1924 წელს ამხ. ვოროშილოვი საბჭოთა კავშირის სამხედრო რევოლუციონური საბჭოს წევრია და მოსკოვის სამხედრო ოლქის სარდალი. 1921 წლიდან მას განუწყვეტლად ირჩევენ რსფსრ და საკავშირო ცაკის წევრად. 1926 წლიდან ის საკავ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრია.

ამხ. ვოროშილოვი, რომელსაც ამხ. ფრუნზეს სიკვდილის შემდეგ ჩააბარეს საბჭოთა კავშირის მთელი შეიარაღებული ძალების ხელმძღვანელის თანამდებობა, შეუდგა არმიის რეფორმის პრაქტიკულად განხორციელებას, იმ რეფორმის, რომლის ძირითადი დებულებები მისი ენერგიული მონაწილეობით ჯერ კიდევ ფრუნზეს სიკვდილის დროს იქნა დამუშავებული.

ამხ. ვოროშილოვის ნაყოფიერი მუშაობის შედეგები თვალწინ გვაქვს: აქამად წითელი არმია მთლიანად. (ჩვენი მტრებიც, ძულელებული არიან აღიარონ ეს) გაიზარდა მძლავრ ძალად, რომელიც ფხიზლად დგას საბჭოთა კავშირის საზღვრების სადარაჯოზე.

28 წელიწადია, რაც ამხ. ვოროშილოვი იმყოფება ბოლშევიკური პარტიის რიგებში. როგორც შეუდრეკელი ლენინელისათვის, ამ წლების განმავლობაში მისთვის უცხო იყო რაიმე მერყეობა და პარტიის გენერალური ხაზიდან გადახრა. ტროცკიზმსა და მემარჯვენე ოპორტუნიზმთან ბრძოლაში ამხ. ვოროშილოვმა შეურიგებელი ლენინური სიმტკიცე გამოიჩინა და იგი ამ მხრივ ყოველთვის პირველ რიგებში იყო.

საბრძოლო დამსახურებისათვის ამხ. ვოროშილოვი დაჯილდოებულია წითელი დროშის ოთხი ორდენით და საპატიო იარაღით.

კ. მ.

მა მოიწვიეს პარი აიზმანი საბჭოთა კავშირში საცა-ერებლად და სამუშაოდ.

როდესაც პარის აკილებდენ ამერიკელი პიონერები, დააბარეს გადაეცა მათგან ძმური სალაში საბჭოთა კავშირის ბავშებისათვის.

ამჟამად პარი აიზმანი მოსკოვში იმყოფება. მოსკოვიდან ის წავა სტუმრად საბჭოთა კავშირის სხვადასხვა ქალაქში და პიონერებთან და ბავშებთან ერთად მიიღებს მონაწილეობას ჩვენს მშენებლობაში.

ქალაქებში ყველგან ს-ყვარულით ელიან მას პიონერები და მოწაფეები და ემზადებიან შესახვედრად. პარი უამბობს ბავშებს ამერიკელი პიონერების და მშრომელი ბავშების ყოფა-ცხოვრებას.

პარი აიზმანის ჩამოსვლა ერთხელ კიდევ ამტკიცებს, რომ მხოლოდ ჩვენი ქვეყანა შეიძლება იყოს მშრომელისა და ყველა ჩაგრულისათვის ნამდვილი სამშობლო.

პარი აიზმანი ამერიკელი პიონერია, 14 წლის, მუშის შვილი. მუშებთან ერთად პარი ებრძოდა ამერიკელ ბურჟუებს. ორჯერ დაატუსაღეს ის აპისტვის ამირიკელმაპოლიციელებმა, მაგრამ ორივეჯერ ყველა ქვეყნის პიონერებმა და მშრომელმა ბავშებმა თავიანთი პროტესტის გამოცხადებით აიძულეს ამერიკელი ბურჟუაზია გაეთავისუფლებინათ იგი.

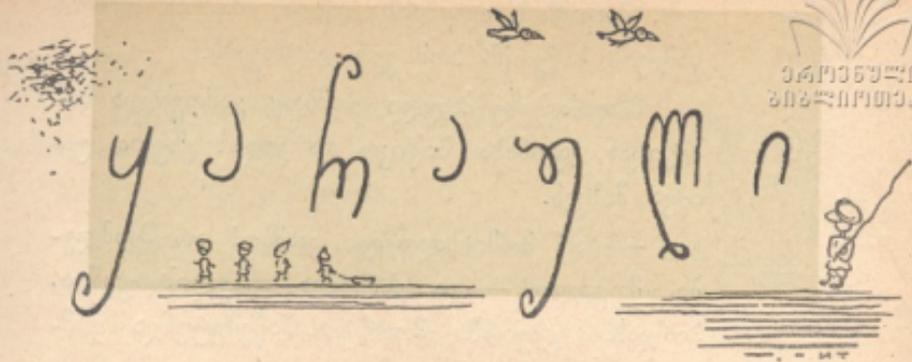
პარი აიზმანის სრამაა კე და სიმტკიცე ჩვენთვის, ბავშებისათვის, მაგალითი უნდა იყოს. საბჭოთა კავშირის პიონერებ-

გვიძი სოფელად

სოფელი ახაურდა,
ზეიმს იხდის, კისკისებს,
სევდას დღეს იქ რა უნდა,
შრომის ცეცხლი გიზგიზებს!
ტრაქტორების კადრები
კულაკს თვალებს უვსებენ,
კომკავშირის რაზმები
სოფელს ბედელს უვსებენ.

სიხარულით აესილნი,
დიდ პლაცატებს ხატავენ,
შეხვით!.. რა ლოზუნგები!..
სოფელს თვითონ მართავენ.
სოფელი ახმაურდა,
ზეიმს იხდის, კისკისებს,
სევდას დღეს იქ რა უნდა,
შრომის ცეცხლი გიზგიზებს!

ავთანდილ კაშმაძე.

ვევლამ იცის, რომ ბიჭიკო უოსალი ბიჭია.

ამიტომაც მიანდევს მას დიდი საქმე.

ომია განხლებული. მთელი ესოს ბავშვები სა-
თამაშოდ გამოვიდენ, ომიანობას აწუობენ. ვა-
იყენენ ორ ბანაკად—წითლებად და თეთრებად.

აირჩიეს სარდლებიც.

— აბა, ბიჭიკო, აი, იქ, ბაღში, სის ძირას
თოვლია დაგროვილი, იქ თოფის წამლის სა-
წუობია. დადექი ეარბულად. იცოდე, თუბლი არ
ძობაძორა, თორემ მტრები აგაფუთქებენ, — უთ-
ხრა მას წითელმა სარდალმა ბუნამ.

— მესმის. ვაუუფროსილდე ი თოფის წამ-
ლის საწუობს. თეთრები ვერ აგაფუთქებენ, ამ-
ხანაკო სარდალო!—მიუგო საღიურით ბიჭიკომ.

ასტუდა ომი. დასცეს უიყინა ბავშვებმა, მგა-
თენ. დაუძინეს ერთმანეთს თოვლის კუნდა. ვვი-
რინა.

— მიაწუვით, გარეკეთ თეთრები, ესროლეთ
ღობისაკენ!—იმხისს ბაჭიკოს და თინიკო.

თეთრები მიიკუნჭენ ღობესთან, საცაა დაა-
ძარცხებენ წითლები.

ოჰ, როგორ უნდა ბიჭიკოს თვითონაც მიიღოს
ძონაწილეობა თეთრების დამარცხებაში, დატრიალ-

დეს, მიაჯაროს თოვლის გუნდა, მაგრამ თოვლის
წაძლის საწუობს სომ ვერ დატოვებს.

სმაურობასე ძაღლი ჯამბოც გამოვარდა სა-
ხლიდან, დაინახა ბიჭიკო და კუდის ქნგვით გა-
იქცა მისკენ.

— არ მომიხსლოვდე, ჯამბო! არ შეიძლე-
ბა, მოგკლავ! — და ესროლა თოვლის გუნდა.
ზირდანირ ცხვირში მოარტყა. აწყბუტუნდა ჯამ-
ბო, გაიქცა საწყენი.

ირგულივ კი ისმის ბავშვების მხიარული ვი-
ქინა და ჟრიაბული. თეთრებმა იდროვეს, დასმა-
ხეს „ვაშა“ და აფარდენ ღობესე, იქიდან შესტენ
თოვლით დაფარულ ზატარა ფარდულსე, რომე-
ლიც მეორე ესოში იდგა. უცებ ფარდულის სა-
ხურავი ჩაიბტურა და ჩაცვივდენ თეთრები.

— ვაშა! — დაიუვირა წითლების სარდალმა
ბუნომ. — ტყვედ ჩაკვივარდენ თეთრები. ეცით მე-
ორე ესოს!

ბავშვები გაცვივდენ მეორე ესოში უვირილით.

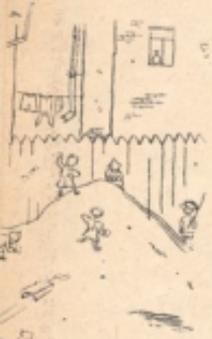
ოჰ, როგორ უნდოდა ბიჭიკოსაც გაქცევა,
ფეხები აუთამამდა, თვითონ შირბიან, მაგრამ ბი-
ჭიკო სომ ვარაულობა, სამხედრო ვარაულო. სომ
არ შეიძლება საწუობის დატოვება!

თეთრები გამოიუანეს დამარცხებულნი, თოვლ-
ში ამოგანგლულნი. იმათ სარდალს ნიკაპიც კი
გაჭკაწროდა.

შერცხუნილი თეთრები გაათავისუფლეს ტყვე-
ობიდან და გაუშვეს.

წითლებიც წავიდ-წამოვიდენ. თინიკოც და-
ბრუნდა შინ.

მოხალამოვდა. კიდევაც დაბნულდა. რბილი,

ფაფუკი თოვლის ძაგიერ ახლა თოვლჭუბანი მო-
დიოდა.

— ჩვენ გავიმარჯვეთ, ძამილო, წითლებმა, —
უთხრა თინიკომ ძამას.

ძამას გაეცინა და უთხრა.

— ბიჭიკო როგორ იბრძოდა? სად არის?
თინიკომ ხელები გაასვენებდა.

— სად არის ბიჭიკო? მე შეკონა დიდი ხა-
ნია შინ წამოვიდა, არსად არ დამინახავს.

— წავიდეთ, მოვნახოთ, — უთხრა ძამამ.

ესოში წითელი სარდალი ბენო შესვდათ. იმა-
საც ჰკითხეს.

— განა შინ არ არის? — შერცხვა სარდალს.

— არა. ნეტავი სად უნდა იუოს?

მთელი ესო შემოიარეს, ბაღში შევიდნენ. სე-
დავენ, ბიჭიკო გადახვევია გვერდში მჯდომ ჯამ-
ბოს და მოკრუნხული სის თოვლის გროვასე.

წითელ სარდალს ბენოს მაშინვე კახსენდა.

— ბიჭიკო სომ ვარაუღად დავაქენეთ და
დაგვაფიწუდა.

ბიჭიკომ სლუკუნით წარმოსთქვა:

— დაგვაფიწუდა!.. მე სომ ვერ დავტოვებდი
თოვის წამლის საწუობს.

— კონაღ, ბიჭიკო! შენ სწორედ მოიქეცი-
აი, ბენოს უნდა ჩამოვართავათ სარდლობა. წი-
თელ სარდალს არ უნდა დაავიწუდეს წითელარ-
ძიელი, — უთხრა ძამამ.

ბიჭიკომაც წვეწითი გაიმეორა:

— ჰო, არ უნდა დაავიწუდეს.

ՀԱՅԿԱ

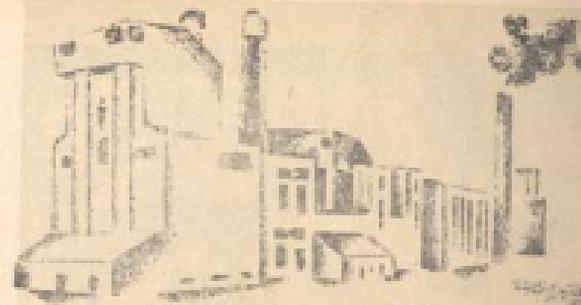
ՅԵՍՅՅՅՅՅՅՅՅ

ՀԱՄԱ

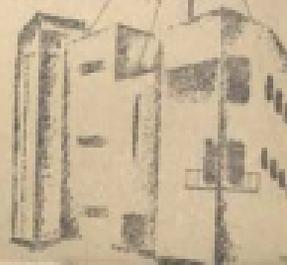
ԵՅԿՅՅՅՅՅՅՅՅ

ՀԱՅԿԱ

ԵՅԿՅՅՅՅՅՅՅՅ

(დასასრული)

ასე დასრულა მოთხრობა გარსომ, რამდენიმეჯერ თავით ბოლომდე ჩაიკითხა... მოეწონა... მოეწონა და გადაწყვიტა სხალეუ წაეკითხა თავისი მოთხრობა ჯერ ამხანაგებში, შემდეგ კი კოლექტივში, წასულიყო ბიბია გაბროსთან და იმისთვისაც ენახებინა თავისი თხზულება, ჯერ ერთი იმიტომ, რომ თავი მოეწონებინა ბიბია გაბროსთვის, და მეორეც ის, რომ თავის დროსე მოგვონებინა მისთვის კომპის გახსნის დღე და დაპირება, რომ ზირველი თოვლის შემდეგ ოქტომბრელები გახსნიდნენ სილოსის კომპს და კოლექტივის საქონელს დააბურებდნენ...

ღამით დაეთოჯა, და მეორე დღით გარსოს სინარულს სასღვარი არ ქანდა. ზირველი თოვლიც წინ დაუსვდა და წინა ღამით დაწერილი მოთხრობაც ხომ ხელში ეჭირა.

გარსო გაიქცა ამხანაგებში...

წაიკითხა მოთხრობა... ერთხმად მოეწონეს...

გათამამებული გარსო გაქანდა ბიბია გაბროსკენ.

ბიბია გაბრო კოლექტივში დაუსვდა გარსოს.

— ბიძია გაბრო... ჩემი მოთხრობა უნდა წაგიკითხო.

გაბროს გაყვინა.

— რა მოთხრობა?—იკითხა ბოლოს მან და ტკბილად გაიღიმა.

— ჩემი მოთხრობა... აბა უური მიკდე, ბიძია გაბრო.

გარსომ მოთხრობა წაიკითხა, რუეული დასურა და გაბროს მიანერდა: აბა რას იტყუისო.

— უოხად, გარსო! შენ ნამდვილი მწერალი გამოხვად,—არ დაუოუნა ბიძია გაბრომ გარსოს შექება და სასუგაბროწინებული გარსო ხელში აიტაცა.

— უოხად, უოხად, გარსო!

გარსომ თავი ჩაღუნა და ხმის ამოდება ვეღარ მოახერხა... უცაბედმა შექებამ და წარმატებამ ერთობ დაამოცნხა და გამბედაობა გამოაცხადა.

ოქტომბრელებიც იდგენ სოკი თავჩაქინდრული, სოკი დაღურქმილი და ცალი თვალი სილოსის კოშკისაკენ უჭირათ...

— რატომ დგახართ? — იკითხა ბოლოს ბიძია გაბრომ. — გარსო, საქმე სომ არაფერი გაქვთ ჩემთან?

— ზირუელი თოვლი სომ მოვიდა, ბიძია გაბრო.

— ზირუელი თოვლი? ძერე?

გაბრო უცებ გამოერკვა.

— ჰაა, თქვე ეძმაკებო, თქვენა... კოშკი გინდათ დახანგრიოთ, არა?

ოქტომბრელებს სასე გაუბროწინდათ კოშკის დახანგრვის გაგონებასე...

— წადით, გადახადეთ თავი, მაგრამ ფრთხილად, დუღაბი არ ჩამოანგრიოთ...

— არა, ბიძია გაბრო, არაფერს არ გავაფუჭებთ!—ეისკინით წამოიძახეს ბავშვებმა ერთხმად და სილოსის კოშკისაკენ გაეჩანენ.

1111.

— წავიდეთ, ბიჭებო ჯერ კალათები მოვიმსაღოთ ამოსაღებდა.

— მე ჯორას დავაპურებ...

— მე ლომას...

— მე კუკუძას. ცხენი სომ სჭამს სილოსს, ბიძია გაბრო?—ვერ ისვენებდენ ბავშვები კომპის განსნის მოლოდინში და ნაირ შეკითხვებს სეტყვანავით აურიდენ ბიძია გაბროს და სხვა კოლექტიველებს.

ოქტომბრელებმა კალათები მოიმსაღეს...

რამდენიმე ბარი და ნახაბი საიდანღაც გაანინეს და კომპის თავი ბართთა და ჰაწია წვრთქვით შემოამტვრიეს...

— ჯან, ბიჭებო! აი სილოსი, — აურიეს ხელი ბავშვებმა და სილოსებულ ჩაღაში და საესე კალათები ბოხლისკენ გააქანეს.

— გასჭრა თუ არა ჩემმა მოთხრობამ? — მედიდურად ვკითხებოდა გარსო თავის ამხანაგებს და ასეთი უცაბუდი წარმატებით შესამჩნევად იბღინებოდა...

გასჭრა, ძაგრამ...

— რა? — ცივად იკითხა გარსომ და ჰასუსს მოუთქენლად დაელოდა.

— რა და, შენ რომ მოთხრობა არ დაგეწერა, ბიძია გაბრო სილოსის კომპს მანც გაგვასხსნეინებდა... აბა რა გკონია! — ნიშნის მოკებით ჩაილაპარაკა ბიკნტი.

გარსო მოიღუბა, შეურაცხყოფა იგრძნო ასეთ სიტყვებზე და თავი ჩადუნა...

— არა, ბიძია გაბრო? — განკებ შეკითხა ბიკნტი გაბროს და კვერდით აერუსა:

— რა თქმა უნდა, გაგასხსნეინებდით, ძაგრამ გარსო მანც კარგი ბიჭია, რომ ასეთი მოთხრობა დაუწერია...

— მოთხრობა... მოთხრობაც ჩვენ დაგაწერინეთ, თორემ... —

არ იძლიებენ თავისას რაქტობრუ-
ლები და დასილოსებული სა-
ლით კაღბათებს აყსებდენ.

თოვდა, მკერამ სისარულით
კაბრუებული ბავშვები სიცივეს
ანუნშიც არ იგდებდენ, სალი-
ნით იღვენ სილასის კოშკის
თავსე და სახსე კაღბათებს უსი-
დებოდენ კოლექტივის ბოსლი-
საკენ.

პანტელეიმონ ჩხიკვაძე.

25 თებერვალი

ყმაწვილებო, გვიტენდება
ბრწყინვალეობით თებერვალი,
ყველას სახე გვიმშვენდება,
აღტაცების ღვივის ალი.
ეს დღე მუდამ მშრომელს ახსოვს
და არასდროს დაივიწყებს,

სუყველა მტერს ის დაამხოვს,
მშენებლობას ახალს იწყებს.
ინდუსტრია სწრაფად მიდის,
ვით კაშკაშა ელვა ცისა,
რომ მაგარი გასდოს ხიდი
სოფლისა და ქალაქისა.

შ. ბაკიძე.

ც ე ლ ქ ი ლ ე ქ ს ო

(ორსურათიანი საბავშვო პიესა)

გოქმედნი:

მასწავლებელი	ლექსო
მოწაფე-გივი	რეზო
ოთარი	1 მოწაფე
ვახტანგ	2 მოწაფე
თიკო	3 მოწაფე

პ ი რ ვ ე ლ ი ს უ რ ა თ ი

სცენა წარმოადგენს სკოლის სახელოსნოს, სადაც პატარა მოწაფეები მუშაობენ. ხელ-
მძღვანელი თავზე ადგია მათ და ასწავლის; ზოგი ზერხავს, ზოგი აჭედებს, ზოგი
აშალაშინებს... ყველა მუშაობს, ლექსო კი უსაქმოა, ხან ერთს უშლის ხელს, ხან მე-
ორეს, ხან მესამეს. მასწავლებელი უთითებს იმუშაოს, ისწავლოს.

გივი ვზერხავ და ვზერხავ,
ოთარი - ლურსმანს ვაჭედებ,

ვახტანგ — ვაშალაშინებ,
საქმეს ვაკეთებ!

ვისწავლოთ და ვიმუშაოთ,
მასწავლებელს დაუფჯეროთ,
გივი — როცა საქმეს მოვათავებთ,
ვისეირნოთ და ვიმღეროთ!

ჰველა — მანამდე კი ჩვენ ცელქობა
ალარ უნდა ჩავიდინოთ,
არც კი თვითონ უნდა შევერცხვეთ
და არც სხვები შევარცხვინოთ!

მასწავლებელი — ლექსო, ლექსო, აი ხერხი
და მასალაც გასახერხი!
შეიწუხე, აბა, თავი, —
გააკეთე სახაზავი!

ლექსო — მეზარება, მეჯავრება!
ეს არ არის ჩემი საქმე,
გარეთ უნდა ვბტუნაობდე,
ან რა მინდა თქვენთან აქ მე!

ჰველა — შეხე, შეხე! რასა შვრება,
მასწავლებელს ეურჩება!
(ლექსო ცელქობს)

გივი — როგორ ვერ გრძნობს ის სულელი,
რომ დარჩება უსწავლელი!

მასწავლებელი — არ ივარგებს შენთვის, ლექსო,
ამხანაგებს ჩამორჩები,
ცელქობას და ბტუნაობას
ყოველთვის კი მოესწრები!

ლექსო — აბა რატომ დამკვირდება
სახაზავის გაკეთება?
ვერ შევიძინ ფულით, განა,
ის ხომ ყველგან იყიდება!
(განაგრძობს ცელქობას)

ჰველა — აბა ერთი ყური უგდეთ,
როგორ ურჩობს, რაებს ბედავს!

გივი — სულელია, კარგს და ავსა
ველარ ამჩნევს, ველარ ხედავს!

ლექსო — მე არ მინდა თქვენთან ყოფნა,
აქ სწავლა და მუშაობა!
(ცელქობს, აპირებს წასვლას)

მასწავლებელი — ჰაჰ მიბრძანდი, იქ, ეზოში,
გირჩევნია ბტუნაობა!
(ლექსო ბტუნვით და ცუნდრუკით გადის)

მასწავლებელი (დახედავს მოწაფეებს, ასწავლის ხან ერთს, ხან ორს)
გეორგს)

ასე, ასე, კარგად, მარჯვედ
იმუშავეთ, გამახარეთ!
მუყაითად მოიქეცით,
ყველას თავი შეაყვარეთ!

ჟველა (სიმღერი) ვზერხავთ და ვზერხავთ,
ლურსმანს ვაქედებთ,
ვაშალაშინებთ,
საქმეს ვაკეთებთ!

(ამ დროს მოისმის მინის ჩამტვრევის ხმა)

მასწავლებელი (გაოცებული) რა ამბავია, რა მოხდა,
ვის ჩამტვრია თანჯარა?

მოწაფეები (გაიხედავენ) ლექსოა, ლექსო,
ცელქობა მაინც კი აღარ იკმარა!

მასწავლებელი — განა კი არის ეს რიგიანი,
რომ მიაყენა სკოლას ზიანი?

ჟველა — ცუდია, ცუდი, კრება გავმართოთ
და სათანადოდ გავასამართლოთ!
ჩვენ ვიქონიოთ მასზე გავლენა,
რომ მიატოვოს ხტუნვა და სტვენა!

მ ე რ ო რ ე ს უ რ ა თ ი

კრებაა. კრებას მასწავლებელი ხსნიან.

მასწავლებელი — თქვენი ჯგუფის კრებას
გახსნილად ვაცხადებ;
პრეზიდიუმს რეზო
აქ გამოაცხადებს.

რეზო — თავჯდომარედ გივი
და მდივნად კი თიკო

მასწავლებელი — თანახმად ხართ თქვენა?

ჟველა (ხელოს ასწევენ) თანახმა ვართ, იყოს!

(მაგიდას მოუსხდებიან თავმჯდომარე გივი და მდივანი თი-
კო. იქვე ახლოს ცალკე დაჯდება მასწავლებელი, განზე
გრძელ სკამზე სხედან მოწაფეები. (ლექსო კუთხეში ფეხზე
დგას თავჩაღუნული, დარცხვენილი)

გივი — ამხანაგებო! დღეს ჩვენ შევეგროვდით,
რომ ცელქი ლექსო გავასამართლოთ!
სიტყვა ამაზე რეზოს ეკუთვნის,
უსმინეთ, თქვენ ხართ აქ სასამართლო!

რეზო ცელქობს ლექსო, არ ისვენებს,

სკოლას ზიანს ის აყენებს;

გუშინ ცარცი გადაყარა,

ჩამტვრია დღეს ფანჯარა!

ყველა — მართალია, მართალია! (ხმაურობა)

გივი (ზარს რეკავს) ჩუმად, ნუ ყვირით ძალიან!

(ხმაურობა, მღივანი ოქმს სწვრს)

გივი (რეკავს) ითხოვს თქვენგან თავშელომარე:

იყოს სიჩუმე, სიწყნარე!

1 მოწაფე (ლექსოს) თუ შენ აწი არ იცელქებ,

შეგიყვარებს ისევე ყველა!

2 მოწაფე — გამგე და მასწავლებელნი

ყველა და ჩვენც ყველა, და ჩვენც ყველა!

3 მოწაფე — სკოლას ზიანს ნუ აყენებ,

ხელს ნუ გვიშლი, შენც იწავლე!

(მოწაფეები ხელს გაიმეორენ და ელოდებიან მის პასუხს)

ოთარი — როგორ გთხოვენ, აბა, შეხე,

აბა, თვალი მიმოავლე!

(ლექსო თავს აიღებს, შეხედავს, აღფრთოვანებული მივა

მასწავლებელთან და ხელს ჩამოართმევს, შემდეგ გადაე-

ხვევა ხან ერთს, ხან მეორეს, ხან მესამეს და იტყვის)

ლექსო — გმადლობთ, ძმებო, გმადლობთ ყველას,

რომ სკოლიდან არ გამაგდეთ,

გაძლევთ სიტყვას და ვღებ ფიცსა,

რომ ცელქობას გადავაგდებ!

აი, ახლა კი შევიგნე,

ეშმაკობა რომ არ ვარგა,

საჭიროა მეც ვისწავლო

თქვენსავითა მტკიცედ, კარგად.

ყველა — სწავლა ჩვენი ლამაზარია,

კოდნა არის წინამძღოლი,

ცელქი ლექსოც გასწორდება

და გახდება ჩვენი ტოლი.

გივი აბა, რაკი გავიმარჯვეთ,

ჩვენ გაემართოთ თამაშობა!

შევკრათ წრე და გავაჩალოთ

ცელქ ლექსოსთან ვარჯიშობა!

(სკამებს და მაგიდებს გაიტანენ, მასწავლებელი გადის, და

გაიმართება ვარჯიშობა, ცეკვა, თამაში)

მეოთხედი

თამაშისათვის საჭიროა:
 ა. ბურთი. მუყოსაგან გამოსკოით კუთხილებიან წრეს, როგორც ნახატზე ნაჩვენებია, და შუა წერტილში გარკოით წებქუქუქის ლუკა.
 ბ. კონუსები. გამოსკოით მუყოს იმგვარად, როგორც ნახატზე ნაჩვენებია, საფენი (თავებსა და მუჯებს), სიბადე გვერდისა, გადაქმნილი, და გამოვლინოთ კონუსის, როგორც ნახატზე ხედავთ ქვემოთ (იხილეთ 1).

1921 1931

1921 1931

161

1921